

Andris Ūdris

e-pasts: andrisu@gmail.com

iestudēšanas nosacījumi un citas lugas: <http://andrisu.wix.com/skatuves-nedarbi>

Skumja melodija

Norises vietas: kabinets un skolas koridors, birojs, kafejnīca, zāle, dzīvoklis

Darbojas: Kārlis, Edgars, Sabīne, Ingus, Linda

1

Kārļa kabinets. Edgars un Kārlis.

KĀRLIS. Labi, Edgar! Trīsdesmit septiņi ir tikai labs iemesls turpināt dzīvi, nevis skumt. Ar ko Jūs nodarbojaties?

EDGARS. Būvēju mājas.

KĀRLIS. Pats savām rokām?

EDGARS. Nē. Es esmu valsts vadošā būvniecības uzņēmuma tehniskais direktors.

KĀRLIS. Un par ko tieši Jūs sūdzaties?

EDGARS. Es esmu nelaimīgs.

KĀRLIS. Kādēļ jūtaties nelaimīgs?

EDGARS. Nezinu. Tieši tādēļ jau esmu šeit.

KĀRLIS. Vai jau sen esat nelaimīgs?

EDGARS. Neatceros.

KĀRLIS. Kad Jūs pēdējo reizi jutāties, tā, pa īstam, laimīgs?

EDGARS. Nezinu.

KĀRLIS. Bet Jūs padomājiet.

EDGARS. Man šķiet, ka savā izlaidumā.

KĀRLIS. Kas Jūs tad darīja laimīgu?

EDGARS. Es pabeidzu universitāti.

KĀRLIS. Tik vien ir vajadzīgs laimes sajūtai?

EDGARS. Nē taču! Es dabūju sarkano diplomu. Man piedāvāja labu darbu. Tajā brīdī šķita, ka visas pasaules iespējas ir manas.

KĀRLIS. Un tagad vairs nav?

EDGARS. Nezinu.

KĀRLIS. Jums taču vēl joprojām ir saņemtais diploms un darbs.

EDGARS. Toreiz tas viss likās savādāk.

KĀRLIS. Kā: savādāk?

EDGARS. Tad tas likās svarīgi.

KĀRLIS. Vai tagad tas vairs nav svarīgi?

EDGARS. Nē, protams, arī tagad tas ir svarīgi. Bet ir zudusi šī svarīguma sajūta.

KĀRLIS. Kādēļ zudusi?

EDGARS. Nezinu.

KĀRLIS. Kas notika pēc izlaiduma?

EDGARS. Šķiršanās.

KĀRLIS. Šķiršanās? No kā?

EDGARS. No sevis.

KĀRLIS. Lūdzu, pastāstiet vairāk.

EDGARS. Izlaiduma ceremonijā pasniedzēji bārstījās ar avancētiem laimes vēlējumiem.

Runu teicēji mūs sauca par nozares nākotni. Pēc tam: viesu apsveikumi, ziedi un svētku galds.

Bija ieradušies radi, par kuru eksistenci biju dzirdējis tikai mātes stāstos, šķirstot fotoalbumus.

Tur bija arī Sabīne.

2

Skolas koridors. Edgara izlaiduma vakars. Edgars un Sabīne.

SABĪNE. Edgar, kur tu mani velc?

EDGARS. Tūliņ! Esam jau klāt!

SABĪNE. Klāt? Kur?

EDGARS. Te!

SABĪNE. Un kas ir te?

EDGARS. Te esam mēs, Sabīne. Tu un es!

SABĪNE. Es un tu bijām arī uz deju grīdas.

EDGARS. Starp simtiem sasvīdušu ķermeņu, kuri mūzikas pavadībā rīvējas cits gar citu.

SABĪNE. Tikpat sasvīduši, cik mēs abi.

EDGARS. Bet mēs abi neesam tie citi!

SABĪNE. Edgar, kas ar tevi noticis? Tu parasti neuzvedies tik noslēpumaini.

EDGARS. Ar mani nekas nav noticis. Es vienkārši esmu apreibis no šī visa!

SABĪNE. Tāpat, kā tavs tētis? Arī viņš ir apreibis no tā visa, kas atrodas uz galda.

EDGARS. O, nē! Mans sencītis nav apreibis. Viņš ir galīgās lupatās. Dēls, tu esi malacis!

Mūsu ģimenē tu esi pats pirmais ar sarkano diplomu. Un ne jau ar šādu tādu sarkano diplomu,

bet ar profesionālo maģistra grādu būvniecībā. Būvniecība, kā mēs visi labi zinām, ir mūsu tautsaimniecības pamats.

SABĪNE. Viņš vienkārši lepojas ar tevi.

EDGARS. Ar mani nevajag lepoties! To spēju es pats!

SABĪNE. Jā, redzu.

EDGARS. Bet ir taču iemesls! Esmu beidzis studijas kā labākais kursā. Darbu man piedāvā trīs firmas vienlaicīgi.

SABĪNE. Nu, un?

EDGARS. Saproti taču mani! Nebūs vairs nekāda muguras locīšana darbu vadītāju slavaī. Es pats būšu tas, kurš visu plāno un plūc sava darba augļus.

SABĪNE. Šīs lietas ir tik nenozīmīgas.

EDGARS. Nē, Sabīne, tās ir ļoti nozīmīgas. Gluži kā notis, tās stājas līnijās, lai veidotu burvīgu melodiju. Manas dzīves melodiju, kuras komponists esmu es pats.

SABĪNE. Skaties, ka tik vēl nepārsprāgsti aiz lepnuma!

EDGARS. Nu, tad lai sprāgstu ar! Ar visu sarkano diplomu, darba piedāvājumiem un apreibušo sencīti!

SABĪNE. Es tavas sasprāgušās ļerpatas pēc tam te apkārt nelasīšu.

EDGARS. Paklau! Pavisam nopietni! Man tagad būs labs darbs, es varēšu atļauties izvākties no senču mājas. Dzīvojam kopā.

SABĪNE. Kopā?

EDGARS. Nu ja! Vairs nebūs nekādas slapstīšanās apkārt. Varēsim dzīvot paši pēc sava prāta! Es nesīšu mājā lielo piķi, bet tu turpināsi man mācīt spēlēt klavieres.

SABĪNE. Tik vien? Mācīšu, kā spēlēt klavieres?

EDGARS. Nu protams, ka nē! Varēsi nodarboties ar visu, ko vien vēlies.

SABĪNE. Es jau tagad nodarbojos ar visu, ko vēlos.

EDGARS. Tu tiešam vēlies visu mūžu uz klausīt svešinieku vēlmes un pienest viņiem ēdienu?

SABĪNE. Nē, nevēlos.

EDGARS. Tad tagad tu droši varēsi to mest pie malas un pievērsties lietām, kas tev patiesi interesē. Varēsi mācīt bērneļiem klavierspēli, rušināties pa puķu dobi un kārtot pārējās mājas lietas.

SABĪNE. Audzināt bērnus un kārtot mājas lietas?

EDGARS. Saproti mani, Sabīne, tev vairs nekad nebūs jāstrādā. Nebūs, jo par naudu parūpēšos es.

SABĪNE. Bet es vēlos strādāt.

EDGARS. Protams, tu varēsi strādāt. Bet tagad tu varēsi izvēlēties cienījamu nodarbošanos.

SABĪNE. Tu apgalvo, ka es šobrīd neesmu spējīga atrast labu darbu?

EDGARS. Nu nē taču! Es vienkārši saku, ka tev par to vairs nebūs jāuztraucas!

SABĪNE. Es arī tagad neuztraucos.

EDGARS. Tikai, lūdzu, neapvainojies. Es tikai saucu lietas īstajā vārdā.

SABĪNE. Es braucu prom.

EDGARS. Uz kuriem?

SABĪNE. Es pārceļos uz Londonu.

EDGARS. Kādu vēl sūda Londonu? Tu esi aptrakusi?

SABĪNE. Londona nav nekāds sūds! Tur ir skaisti!

EDGARS. Aha! Nevākti atkritumi un slimi baloži uz Big Bena fona! Patiess skaistums!

SABĪNE. Edgar, lūdzu!

EDGARS. Bet tā ir! Tu taču atceries mūsu ekskursiju uz šo babaju apsēsto midzeni!

SABĪNE. Es atceros skaisto arhitektūru un laipnos cilvēkus.

EDGARS. Sabīne, dienas laikā pret tūristiem visi ir laipni!

SABĪNE. Edgar!

EDGARS. Bet tā taču ir! Kas tev vispār tur pazudis?

SABĪNE. Manas notis!

EDGARS. Kādas vēl notis?

SABĪNE. Pats tikko tik tēlaini aprakstīji, kā tu komponēsi savas dzīves melodiju. Jau aizmirsi?

EDGARS. Piedod...

SABĪNE. Viņš rūpēšoties par lielo piķi, bet es varēšot berzt māju! Domā, citi nevēlas paši komponēt savu dzīvi?

EDGARS. Piedod, es neiedomājos, ka mani vārdi tevi tā aizvainos.

SABĪNE. Neiedomājies. Kā jau vienmēr.

EDGARS. Sabīne, piedod.

SABĪNE. To, ka tu esi tu pats? Piedodu.

EDGARS. Tad tu paliksi?

SABĪNE. Nē, nepalikšu.

EDGARS. Lūdzu, paliec.

Kārļa kabinets. Edgars un Kārlis.

EDGARS. Es viņu lūdzu, bet viņa sakravāja koferus un aizlidoja.

KĀRLIS. Kā Jūs jutāties?

EDGARS. Kā es jutos? Nolāpīts! Kā Jums šķiet: kā es jutos?

KĀRLIS. Lūdzu, pastāstiet.

EDGARS. Es jutos tā, it kā kāds būtu mani nogāzis zemē un brutāli atspārdījis. Tā es jutos!

Kā tāds mazs bērns, lūgdamies, es veselu nedēļu nostaigāju pakaļ Sabīnei. Bet viņa sakravāja tos nolāpītos koferus un aizlidoja!

KĀRLIS. Lūdzu, mierīgāk.

EDGARS. Tad neuzdodiet stulbus jautājumus, uz kuriem nav mierīgu atbilžu!

KĀRLIS. Uz visiem jautājumiem ir mierīgas atbildes. Tās tikai ir jāmāk atrast.

EDGARS. Nu tad iesakiet, kā atrast šīs mierīgās atbildes.

KĀRLIS. Es Jums neko nevaru ieteikt.

EDGARS. Kāpēc ne?

KĀRLIS. Esmu šeit tikai tāpēc, lai uzdotu pareizos jautājumus un uzklausītu atbildes.

EDGARS. Tad kāda velna pēc es šeit atrodos? Es vēlos atbildes!

KĀRLIS. Jūs jebkurā brīdī varat droši doties prom. Neviens Jūs neatturēs.

EDGARS. Labi!

KĀRLIS. Bet atcerieties, ka, tikai atbildot uz svešiem jautājumiem, var uzzināt atbildes uz savējiem.

EDGARS. Kāpēc?

KĀRLIS. Tas tā vienkārši notiek.

EDGARS. Tā vienkārši... Jums tā ir izklaide? Spēlējies ar svešām galvām, meklējot mierīgās atbildes?

KĀRLIS. Nē, tas ir mans darbs.

EDGARS. Darbs. Nolāpīts! Labi, es mēģināšu.

KĀRLIS. Prieks dzirdēt. Tātad Sabīne aizlidoja uz Londonu. Kādēļ?

EDGARS. Man šķiet, ka par spīti man. Par spīti maniem vārdiem izlaiduma vakarā.

KĀRLIS. Kādēļ Jums tā šķiet?

EDGARS. Tādēļ, ka tajā vakarā biju gatavs komponēt arī viņas dzīvi. Komponēt! Ziniet, cik absurdi tas skan?

KĀRLIS. Nezinu. Lūdzu, paskaidrojiet, kādēļ tas skan tik absurdi.

EDGARS. Jo viņai ir absolūtā dzirde. Viņa bija tā, kas pa vakariem komponēja! Un ne jau pārnestā nozīmē. Sabīne tiešām kārtoja notis melodijā. Ziniet, ko vēl viņa darīja? Brīvajos brīžos mēģināja man iemācīt spēlēt klavieres par spīti uz manām ausīm sēdošajam lācim. Mani vēl joprojām nav pametusi sajūta, ka tieši mani vārdi lika viņai sakravāt koferus un aizlidot. Un nekādi mani vārdi vairs nespēja mainīt viņas domas. Vai tā ir? Tā bija mana vaina?

KĀRLIS. Es nezinu.

EDGARS. Nu jā. Jūs jau tikai nopratināt un uzklausāt.

KĀRLIS. Vai Jūs mīlējāt Sabīni?

EDGARS. Laikam. Vismaz man likās, ka mīlu. Es nezinu, bet, pēc viņas aizbraukšanas, man bija smagi. Vienīgās zāles šim manam smagam bija jauniegūtais darbs, kuram es atdevu sirdi un dvēseli. Pēc pirmā veiksmīgi realizētā projekta es izpelnījos vadības uzslavas un strauji kāpu pa karjeras kāpnēm. No izlaidumā izslavētās nozares nākotnes es lēnām pārvērtos par valdošo tagadni.

4

Birojs. Edgars un Ingu.

INGUS. Atkal ieurbies rasējumu kaudzēs! Pietiek! Ejam!

EDGARS. Ingu, es neiešu.

INGUS. Ko tad tā? Ir jāatzīmē veiksmīgi noslēgts projekts.

EDGARS. Variet droši to atzīmēt arī bez manas klātbūtnes.

INGUS. Un ko tad es teikšu klientam par vadošā speciālista neierašanos? Šis vēl nodomās, ka tev kāda nepatika, un uzmetīs lūpu.

EDGARS. Lai met!

INGUS. Edgar, tā nedrīkst. Klients uzklājis pateicības galdu, bet tu atsakies.

EDGARS. Atvainojies manā vietā. Man ir arī citi klienti.

INGUS. Piektdienas vakarā?

EDGARS. Nu neiešu! Tas nav priekš manis.

INGUS. Kas tad ir priekš tevis? Nebeidzami rasējumu kalni?

EDGARS. Jā.

INGUS. Beidz taču tā izrunāties. Ejam!

EDGARS. Ingu, es nekur neiešu.

INGUS. Tiešām, tāds, kā cimperlīga meiča. Runājot par meičām, arī visas mūsu grāmatvedības meitenes tur būs. Parunāsi ar viņām neformālos apstākļos.

EDGARS. Grāmatvedības meitenes nav domātas neformāliem apstākļiem.

INGUS. Paklau, vecīt, es tomēr esmu tavs draugs. Man šķiet, ka pienācis laiks šai sarunai.

EDGARS. Kādai vēl sarunai?

INGUS. Redzi, neviens nav radīts ar mērķi vientuļi klīst pa pasauli. Cilvēkiem ir jāsocializējas un jāuztur kontakti ar pretējo dzimumu.

EDGARS. Es uzturu kontaktus ar pretējo dzimumu.

INGUS. Jā, esmu redzējis. Tikai, saproti, vienas frāzes teikumi pie koplietošanas kafijas automāta īsti nav kontaktu uzturēšana. Tā ir atkaušanās no sev veltītas uzmanības.

EDGARS. Ja jau atkaujos no uzmanības, tad tās nemaz nealkstu.

INGUS. Bet vajadzētu! Tev jau ir pāri divdesmit pieciem gadiem. Pēdējais laiks sākt lenkt kādu dūdiņu.

EDGARS. Gan jau iztikšu arī bez tavas konsultācijas.

INGUS. Es nekonsultēju. Vienkārši uztraucos.

EDGARS. Par ko?

INGUS. Par to, ka tik mans draugs lēnām nepārvēršas par hronisku masturbātoru.

EDGARS. Paldies par rūpēm. Nepārvērtīšos.

INGUS. Tu te tagad tikai neuzmet lūpu! Ejam! Grāmatvedība jau gaida.

EDGARS. Lai gaida!

INGUS. Nu ja ne dēļ sevis, tad vismaz dēļ klienta. Viņš tomēr ir atstājis labu piķi mūsu kantorī.

EDGARS. Un tad?

INGUS. Kas zina, varbūt nākotnē vēlēsies atstāt vēl vairāk. Ir jāuztur kontakti.

EDGARS. Nu labi. Bet, tikai dēļ kontaktiem. Stunda un es eju mājā.

INGUS. Stunda un es no šīs čaulas izlobīšu tajā mītošo cilvēku.

EDGARS. Jā, jā, protams. Lai veicas!

INGUS. Ja ir bezmaksas alkohols, tad veiksmē nav vajadzīga.

EDGARS. Tas bija laiks, kuru no agra rīta līdz vēlam vakaram pavadīju ieracies rasējumu kalnos.

KĀRLIS. Vai šī ierakšanās deva kādu apmierinājumu?

EDGARS. Laikam. Pāris gadu laikā es kļuvu par valsts, tolaik, lielākā būvniecības uzņēmuma valdes locekli un galveno virzītājspēku.

KĀRLIS. Apsveicu! Un kā ar grāmatvedības meitenēm?

EDGARS. Ne ar vienu no viņām es tā arī neparunāju neformālos apstākļos. Es rūpīgi nodalīju savu profesionālo dzīvi no privātās.

KĀRLIS. Vai nav tā, ka Jūs nodalījāt savu privāto dzīvi no visas apkārtējās pasaules?

EDGARS. Iespējams.

KĀRLIS. Kādēļ?

EDGARS. Manā privātajā dzīvē nevajadzēja neko, no apkārtējās pasaules.

KĀRLIS. Nevajadzēja vai likās, ka nevajag?

EDGARS. Laikam jau tikai likās.

KĀRLIS. Kādēļ domājat, ka tomēr tikai likās?

EDGARS. Savādāk es nebūtu izjutis skaudību pret visiem šiem savā starpā čalojošajiem ļaudīm, kuri apmainījās ar informāciju par nebūtiskām lietām. Es vispār nesaprotu, kā cilvēki var runāt par neko.

KĀRLIS. Kā: par neko?

EDGARS. Jūs, teiksim, tagad taču ar mani nerunājat par brokastīs apēsto olu. Bet ir cilvēki, kas spēj to apspriest stundām ilgi.

KĀRLIS. Nerunājam gan. Tas gan nenozīmē, ka par brokastīs apēstu olu es nerunāju ar kādu citu.

EDGARS. Nu jā, tā jau man likās. Lai runātu par brokastu olām, ir jābūt īpašai saiknei. Bet man ne ar vienu tādas nebija. Es nespēju uzturēt sarunu tikai dēļ sarunas.

KĀRLIS. Arī ne ar Sabīni?

EDGARS. Nē, ar Sabīni es runāju arī par brokastu olām.

KĀRLIS. Un ar Ingu?

EDGARS. Ingu spēja no manis izvilkt atbildes par pilnīgi visu. Viņš bija kā tādas plaķenes, kas stingri saķērušas kokā iedzītu naglu un nelaiž vaļā, kamēr tā nav pilnībā izvilкта.

KĀRLIS. Vai varat par viņu pastāstīt vairāk?

EDGARS. Par Ingu? Viņš bija lāga zellis. Mans kolēģis.

KĀRLIS. Tikai kolēģis?

EDGARS. Patiesībā, viņš mēģināja kļūt par manu vienīgo draugu. Ja nebūtu Inga, es droši vien būtu sapuvījis kādas rasējumu kaudzes virsotnē.

KĀRLIS. Tiešām? Tik briesmīgi?

EDGARS. Daudz briesmīgāk. Lai izpatiktu savu klientu vēlmēm, es strādāju bez pārtraukumiem. Jau biju aizmirsis, kas ir brīvdienas, līdz pamodos uz apspriežu galda, apjukušo kolēģu ielenkumā. Pār mani bija noliecies Ingus. Nedzirdēju, ko viņš teica, bet kaut kur tālumā skanēja saucieni pēc ātrās palīdzības un ūdens.

KĀRLIS. Jūs noģībāt?

EDGARS. Es nevis vienkārši noģību, bet izdarīju to visiem redzot, sapulces laikā. Tas bija tikai sākums. Nez no kurienes uzradās galvas sāpes, kuras atkārtojās un kļuva arvien spēcīgākas.

KĀRLIS. Pārslodze?

EDGARS. Neviens ārsts nevarēja pateikt, kas man kait. Visas analīzes un pārbaudes uzrādīja, ka esmu ar ideālu veselību. Pusgadu nodzīvoju pa medicīnas kabinetiem, bet galvassāpes nepazuda. Es vienkārši atgriezos darbā un centos tās ignorēt.

KĀRLIS. Padevāties bez ārstēšanās?

EDGARS. Ne gluži. Divus gadus es lietoju dažādus medikamentus, bet nekas nemainījās. Galu galā, man apnika ārstu filozofiskās runas un bezjēdzīgās tabletes. Ingus vēl centās mani pierunāt, bet viņam tas neizdevās. Es pret viņu izturējos kā īsts krefīns.

KĀRLIS. Kādēļ tā domājat?

EDGARS. Jo viņš centās būt draugs, bet man tas nerūpēja. Ziniet, viņam bija uzradusies līgava, bet es pat nezināju viņas vārdu.

KĀRLIS. Kādēļ nezinājāt?

EDGARS. Man tas neinteresēja. Esmu pārliecināts, ka Ingus vairākkārt to teica, bet es vienkārši nedzirdēju. Man pat šķiet, ka es to negribēju dzirdēt.

KĀRLIS. Atkal pilnībā atdevāties darbam?

EDGARS. Jā. Lai arī cik dīvaini tas neizklausītos, bet darbs bija manas zāles pret galvassāpēm.

KĀRLIS. Kādā veidā?

EDGARS. Tas palīdzēja ignorēt šīs sāpes. Drīz es sāku ignorēt arī Ingu. No viņa saņemto kāzu ielūgumu pat neatvēru. Mēs strādājām plecu pie pleca, bet kļuvām par pilnīgiem svešiniekiem.

KĀRLIS. Tātad darbs kļuva par Jūsu vienīgo draugu.

EDGARS. Jā. Bet, pēc neilga laika, es satiku Lindu.

KĀRLIS. Jūs satikāt sievieti?

EDGARS. Jā, es satiku sievieti.

KĀRLIS. Jūs ar viņu tikāties? Kā vīrietis ar sievieti.

EDGARS. Jā, mēs tikāmies kā vīrietis ar sievieti. Tikai es vēl joprojām nesaprotu, kāpēc mēs sakām tikties.

KĀRLIS. Kādēļ nesaprotat?

EDGARS. Jo Linda bija pilnīgs mans pretstats: komunikabla, vienmēr smaidoša un laimīga.

KĀRLIS. Kā jūs iepazīnāties?

EDGARS: Mēs satikāmies kafejnīcā.

KĀRLIS: Bet lūdzu! Sīkāk.

EDGARS. Tā bija silta vasaras diena. Patiesībā, tā bija mana dzimšanas diena. Es viens pats sēdēju pie sava ierastā galdiņa kafejnīcā. Kad pamanīju viņu kārtējo reizi pienākam, es sapratu, ka man nav citu variantu. Man vajadzēja viņu uzrunāt.

6

Kafejnīca. Edgars un Linda.

EDGARS. Meitenīt! Piedodiet, man šķiet, ka noticis neliels pārpratums.

LINDA. Kāds?

EDGARS. Es pasūtīju tikai vienu kafiju, bet Jūs atnesāt divas.

LINDA. Es atvainojos. Man izskatījās, ka Jūs kādu gaidāt.

EDGARS. Kāpēc?

LINDA. Jo Jūs sēdējāt, tāds kluss, iegrimis pārdomās, kā gatavodamies nopietnai sarunai. Kafejnīcā šādi cilvēki parasti kādu gaida.

EDGARS. Piedodiet. Es centīšos Jūs vairs lieki neapgrūtināt ar savu maldinošo izskatu.

LINDA. Nē, Jūsu izskatam nav ne vainas. Pēc manām domām, Jūs esat pat ļoti simpātisks.

EDGARS. Paldies.

LINDA. Es tikai paņēmu lieko kafiju. Kādu Jūs pasūtījāt?

EDGARS. Melnu, bez cukura.

LINDA. Labi! Tad balto es paņēmu.

EDGARS. Paldies.

LINDA. Man garšo balta kafija.

EDGARS. Tad cienājieties. Es izmaksāju.

LINDA. Nē, nekas nesanāks. Visus nepieskatītos traukus mūsu virtuvē vienmēr iztukšo kāds cits.

EDGARS. Tad sēdieties tepat, pie mana galdiņa.

LINDA. Es nezinu, vai tā būs pareizi. Man tomēr ir jāapkalpo klienti.

EDGARS. Es gan šeit neredzu citus klientus. Visi pārējie galdiņi ir brīvi.

LINDA. Jā, tā tiesa. Es Jums tiešām netraucēšu?

EDGARS. Tiešām netraucēsiet. Pieņemsim, ka es gaidīju tieši Jūs.

LINDA. Linda!

EDGARS. Edgars.

LINDA. Ar ko tu nodarbojies?

EDGARS. Es būvēju mājas.

LINDA. Tad jau tu esi tehniskais prāts. Es gan nē. Es studēju mūzikas akadēmijā. Tikko pabeidzu pirmo kursu.

EDGARS. Apsveicu.

LINDA. Paldies! Un kur tu mācies?

EDGARS. Pirms astoņiem gadiem es dabūju maģistra grādu un vairs nemācos.

LINDA. Laimīgais! Un tagad tu nodarbojies ar to, ko pats vēlies?

EDGARS. Jā.

LINDA. Es gan vēl nē. Patiesībā es kafejnīcā strādāju tikai tāpēc, lai nopirktu pati savas personīgās klavieres.

EDGARS. Savas personīgās klavieres?

LINDA. Jā! Mums visa ģimene spēlē klavieres. Bet ar trijām māsām rinda ir ļoti gara. Tētis teica: “Mana māja, tā tad, mani noteikumi. Ja vēlies personīgās klavieres, tad ej, strādā!” Un tā nu es sāku strādāt.

EDGARS. Lai nopirktu klavieres?

LINDA. Nu ja! Tu vispār klausies? Es arī darīšu to, ko pati vēlos. Tāpat, kā tu!

EDGARS. Un ko tad tu vēlies?

LINDA. Spēlēt klavieres! Man tā patīk spēlēt klavieres! Kad es to daru, man šķiet, ka visa pasaule apstājas, lai noraudzītos uz mani.

EDGARS. Es arī nedaudz spēlēju klavieres.

LINDA. Tikai nedaudz? Tev taču ir tādi pianista pirksti!

EDGARS. Pianista pirksti bez muzikālās dzirdes ir tikai parasti pirksti.

LINDA. Tas jau nekas! Galvenais ir censties un tad sanāks.

EDGARS. Es kādreiz centos, bet mana skolotāja aizlidoja uz Londonu.

LINDA. Gribi, es tevi pamācīšu?

EDGARS. Diez vai tu gribēsi tādu skolnieku.

LINDA. Drīkst, es tev atzīšos?

EDGARS. Droši.

LINDA. Tu neapvainosies?

EDGARS. Neapvainošos.

LINDA. Apsoli!

EDGARS. Apsolu.

LINDA. Patiesībā mana maiņa beidzās jau pirms stundas. Bet, kad ieraudzīju, ka tu atkal esi apsēdies pie sava iecienītā galdiņa un ieslīdzis pārdomās, es nespēju tā vienkārši aiziet mājās.

Man jau sen gribējās ar tevi iepazīties. Tieši tāpēc es atnesu divas kafijas.

EDGARS. Labi, tad pamāci man spēlēt klavieres.

7

Kārļa kabinets. Edgars un Kārlis.

EDGARS. Viņa pamācīja. Šīs klavierspēles nodarbības lēnām pārauga randiņos un mums izveidojās attiecības. Savu brīvo laiku es sāku pavadīt Lindas sabiedrībā, nevis darbā.

KĀRLIS. Kas notika ar Jūsu galvassāpēm?

EDGARS. Tās pazuda.

KĀRLIS. Jūs tad kļūvāt laimīgs?

EDGARS. Nē, man šķiet, ka ne.

KĀRLIS. Kādēļ nē?

EDGARS. Mani visu laiku nepameta sajūta, ka es tikai izmantoju Lindu.

KĀRLIS. Kādēļ Jūs nepameta šī sajūta? Viņa taču bija tā, kas atnesa divas kafijas.

EDGARS. Jā, atnesa. Bet man šķiet, ka es nebiju godīgs pret viņu.

KĀRLIS. Kādēļ Jums tā šķiet?

EDGARS. Jo es ar viņu tikos tikai tādēļ, ka viņa pati iekrita man rokās.

KĀRLIS. Tas ir, Jūs nemaz nevēlējāties ar viņu tikties?

EDGARS. Es nezinu. Laikam jau kāda daļa no manis to vēlējās. Es tikai nezinu, kādēļ.

KĀRLIS. Linda strādāja kafejnīcā?

EDGARS. Jā.

KĀRLIS. Tāpat, kā Sabīne?

EDGARS. Un?

KĀRLIS. Arī Linda, tāpat kā Sabīne, mācīja Jums spēlēt klavieres.

EDGARS. Jā, mācīja. Sagādīšanās.

KĀRLIS. Cik gadi bija Sabīnei, kad viņa Jūs pameta?

EDGARS. Viņa tikko bija beigusi tehnikumu. Man šķiet, ka deviņpadsmit.

KĀRLIS. Un cik gadi bija Lindai, kad jūs satikāties?

EDGARS. Deviņpadsmit.

KĀRLIS. Arī sagādīšanās?

EDGARS. Jūs gribat teikt, ka es mēģināju ar Lindu aizstāt Sabīni?

KĀRLIS. Un kā šķiet Jums pašam?

EDGARS. Nezinu! Varbūt. Varbūt tiešām bija tā, ka es to mēģināju. Varbūt es beidzot biju atradisniecīgu iespēju mēģināt atsākt savu privāto dzīvi no punkta, kurā mani pameta Sabīne.

KĀRLIS. Vai tas izdevās?

EDGARS. Es nezinu. Zinu tikai to, ka Lindas klātbūtne mani ietekmēja. Kopā ar viņu es sāku apmeklēt kino un koncertus. Es sāku plānot laiku ārpus darba. Ziniet, es pirmo reizi mūžā pats paņēmu atvaļinājumu. Nevis tādēļ, ka man teica, ka jāņem, bet gan tādēļ, ka man bija plāni. Ar Lindu. Tā bija pirmā reize, kad nevienam mani nebija jāvelk uz uzņēmuma jaungada balli. Es gāju labprātīgi. Un man bija pavadone.

8

Zāle. Edgara uzņēmuma jaungada balle. Edgars un Linda.

LINDA. Paskaties, cik te viss ir skaisti noformēts!

EDGARS. Jā, nav ne vainas.

LINDA. Ejam!

EDGARS. Uz kurienu?

LINDA. Visu kārtīgi apskatīt. Parunāties ar taviem kolēģiem.

EDGARS. Par ko?

LINDA. Par visu ko. Tu taču runā ar saviem kolēģiem?

EDGARS. Jā, bet šīs sarunas ir par darbu.

LINDA. Nekas, tūlīn mēs to mainīsim!

EDGARS. Nē!

LINDA. Tu redzēsi, ka tas nemaz nav tik grūti.

EDGARS. Es nevaru tā vienkārši ar jebkuru uzsākt sarunu. Es nezinu, par ko runāt.

LINDA. Par hobijiem. Par kādu redzētu filmu. Vai arī par brokastīs apēstu olu.

EDGARS. Par brokastu olu?

LINDA. Nu ja! Var runāt arī par brokastu olām.

EDGARS. Es šeit nevienu tik labi nepazīstu, lai runātu par brokastu olām.

LINDA. Tad iepazīsies! Ar kuru sāksim?

EDGARS. Es nezinu.

LINDA. Varbūt ar to garo čali pie bāra? Nē, labāk tomēr ne. Izskatās, ka viņš vēlas parunāt par brokastu olām to blakus stāvošo blondīni. Kā ar tiem diviem diskusijā iegrimušajiem kungiem? Kaut gan, nebūtu pieklājīgi izjaukt tik dziļu sarunu. Zinu! Ar to vīrieti, kuram rokā divas glāzes. Tātad kādu gaida. Ja mums saruna neizdosies, tad, atgriežoties otras glāzes īpašniekam, varēsim aizbildināties, ka nevēlamies traucēt, un aiziet.

EDGARS. Tas ir Ingus.

LINDA. Nu re! Tu pat zini viņa vārdu.

Linda pieiet pie Inga.

LINDA. Labvakar, Ingu!

INGUS. Labvakar! Vai mēs būtu pazīstami?

LINDA. Nē, bet mans draugs pazīst tevi.

INGUS. Un kurš tad ir tavs draugs?

LINDA. Edgars.

INGUS. Edgars?

Pienāk Edgars.

EDGARS. Sveiks, Ingu.

INGUS. Sveiks. Prieks tevi redzēt.

EDGARS. Man tevi arī.

LINDA. Varbūt iepazīstināsi?

EDGARS. Jā, protams! Es atvainojos. Linda, iepazīsties, tas ir Ingus. Mēs jau daudzus gadus kopā būvējam mājas. Ingu - šī ir mana draudzene, Linda.

LINDA. Jūs arī esat viens no tiem, kurš nes uz mājām projektu kalnus un lasa grāmatas vietā?

INGUS. Nē, tik traki nav. Ja es tā darītu, tad sieva mani ar visām parpalām izmestu aiz durvīm.

LINDA. Jūs esat precējies? Vai sen?

INGUS. Drīz būs gads.

LINDA. Apsveicu gaidāmajā gadadienā!

INGUS. Paldies!

LINDA. Jūsu sieva arī ir šeit?

INGUS. Jā! Aizgāja līdz dāmu istabai.

LINDA. Ingu, un kā Jums balle? Visi izskatās tik priecīgi.

EDGARS. Paklau, Ingu, piedod man.

INGUS. Par ko?

EDGARS. Par kāzām.

INGUS. Tu jau nebiji.

EDGARS. Tieši tādēļ, ka nebiju. Lūdzu, piedod!

INGUS. Piedodu. Man tiešām prieks tevi šeit šovakar redzēt. Linda, Jūs nemaz neticēsiet, bet šī ir pirmā reize, kad es redzu Edgaru svinībās, uz kurām es pats viņu nebūtu aizvilcis.

LINDA. Ja? Tad tas būs bijis kāds cits Edgars. Šis Edgars labprāt apmeklē svinības.

INGUS. Tiešām?

Pienāk Sabīne.

INGUS. Linda! Edgari! Iepazīstieties - mana sieva. Sabīne.

EDGARS. Sabīne.

9

Kārļa kabinets. Edgars un Kārlis.

EDGARS. Kad atvēru acis, redzēju pār sevi noliekušos Ingu. Dzirdēju Lindas balsi.

KĀRLIS. Jūs atkal noģībāt.

EDGARS. Jā.

KĀRLIS. Kādēļ?

EDGARS. Tā tiešām bija Sabīne, kas tur stāvēja. Viņas skatiens pauda apjukumu. Tikai es nespēju saprast par ko. Par to, ka redzēja noģībstam cilvēku, vai par to, ka atpazīna mani.

KĀRLIS. Kas notika tālāk?

EDGARS. Kad atguvos, devos mājā.

KĀRLIS. No kā Jūs bēgāt?

EDGARS. Nezinu. No sevis, no Inga, no Sabīnes. No visas pasaules.

KĀRLIS. Arī no Lindas?

EDGARS. Nē, Linda devās man līdzi. Viņa uztraucās.

KĀRLIS. Vai pastāstījāt viņai par Sabīni?

EDGARS. Nē.

KĀRLIS. Kādēļ ne?

EDGARS. Ko tad man vajadzēja stāstīt?

KĀRLIS. Ko Jūs pats tajā brīdī gribējāt stāstīt?

EDGARS. To, ka noģību, jo ieraudzīju sievieti, kura mani pameta. To, ka šī sieviete ir precējusies ar manu padoto. Bet es to vienkārši nespēju.

KĀRLIS. Kādēļ ne?

EDGARS. Jo man bija kauns pašam no sevis! Un dusmas uz Ingu.

KĀRLIS. Par to, ka viņš ir precējies ar Sabīni?

EDGARS. Jā. Kad darbā ieraudzīju Ingu, pirmā doma, kas izskrēja cauri galvai, bija: atlaist.

KĀRLIS. Bet Jūs viņu neatlaidāt.

EDGARS. Nē, neatlaidu. Man šāda rīcība šķita zemiska. Ingu tomēr bija mans draugs.

KĀRLIS. Varbūt viņš nemaz tāds nebija.

EDGARS. Par ko Jūs?

KĀRLIS. Nē, es neko. Lūdzu, turpiniet.

EDGARS. Es sapratu, ka man skauž viņu laulību.

KĀRLIS. Un Jums atkal parādījās galvassāpes.

EDGARS. Jā, tā bija. Es nespēju koncentrēties. Visu laiku domāju par Sabīni. Kā viņa, kopā ar Ingu, atlaidušies uz dīvāna, klausās mūziku. Kā viņa, ar Ingu sadevušies rokās, pastaigājas gar jūru. Es sevi nepārtraukti mocīju.

KĀRLIS. Jūs pats aizgājāt no darba.

EDGARS. Jā. Vienkārši sakravāju savas mantiņas un pārgāju pie konkurentiem. Tajā brīdī es biju tas, kurš aizgāja, kamēr viss kantoris, kā mazi bērni, neizpratnē, staigāja man pakaļ un lūdzās. Bet es vienkārši aizgāju.

KĀRLIS. Vai darba maiņa Jums palīdzēja?

EDGARS. Šķiet, ka jā. Es vairs nesatiku Ingu un neizjutu kairinājumu atcerēties Sabīni. Dzīve lēnām atgriezās ierastajās sliedēs. Man bija darbs un Linda. Bet, pēc neilga laika, durvju zvans sagrieza kājām gaisā atgūto dzīves ritmu.

10

Edgara dzīvoklis. Skan durvju zvana signāls. Edgars atver durvis, ienāk Sabīne.

EDGARS. Sabīne!

SABĪNE. Lūdzu, tikai neģībsti!

EDGARS. Labi, neģībšu. Es tikai piesēdīšu.

SABĪNE. Labi.

EDGARS. Tu esi atgriezusies.

SABĪNE. Jā, esmu.

EDGARS. Jau sen?

SABĪNE. Kādus četrus gadus.

EDGARS. Četrus gadus?

SABĪNE. Jā, četrus gadus.

EDGARS. Tu esi Latvijā jau četrus nolāpītus gadus?

SABĪNE. Jā, esmu.

EDGARS. Un visu šo laiku neesi devusi par sevi nekādu ziņu. Kāpēc?

SABĪNE. Es gribēju, bet nespēju.

EDGARS. Kāpēc?

SABĪNE. Jo jutos vainīga.

EDGARS. Kāpēc?

SABĪNE. Lūdzu, neuzvedies kā mazs bērns. Tu taču ļoti labi zini, kāpēc.

EDGARS. Kāpēc tu aizbrauci uz Londonu?

SABĪNE. Jo es gribēju pati sākt dzīvot savu dzīvi.

EDGARS. Tu varēji dzīvot arī šeit. Kopā ar mani.

SABĪNE. Atceries mūsu randiņu, kad es nolauzu kurpei papēdi?

EDGARS. Protams. Tu izmežģīji kāju un es tevi nesu līdz mašīnai.

SABĪNE. Tajā brīdī man likās, ka esmu atradusi savu princi baltajā zirgā, kurš gatavs mani nest pāri trejdeviņām zemēm. Tu vienmēr rūpējies un domāji par mani.

EDGARS. Ja godīgi, tad toreiz pēdējos divus kvartālus es domāju tikai par to, kā nenomest tevi zemē. Man jau sāka trīcēt rokas no nespēka.

SABĪNE. Es zinu. Es jutu tavu roku trīcēšanu.

EDGARS. Juti un tomēr neko neteici.

SABĪNE. Man likās, ka, pat ja tu nokritīsi, tu neļausi nokrist man.

EDGARS. Es biju neapdomīgs stulbenis. Mēs abi varējām savainoties.

SABĪNE. Bet nesavainojāmies. Tavs cīņasspars lika man tevi iemīlēt.

EDGARS. Tu mani mīlēji?

SABĪNE. Jā.

EDGARS. Bet, vianalga, aizlidoji.

SABĪNE. Es nobijos.

EDGARS. No kā?

SABĪNE. Dzīvot tavā ēnā.

EDGARS. Tu nedzīvoji manā ēnā. Tu biji mana saule, pēc kuras es tiecos, lai pats nepaliktu ēnā.

SABĪNE. Piedod.

EDGARS. Un tagad tu mīli Ingu...

SABĪNE. Laikam...

EDGARS. Laikam?

SABĪNE. Es nezinu. Visu laiku man likās, ka mīlu viņu. Bet, kad ballē ieraudzīju tevi, es apjuku. Tieši tādēļ man vajadzēja tevi satikt. Vēl spiežot zvana pogu, man nebija ne jausmas, ko tev teikt. Es zināju tikai to, ka man ir jāredz tevi un jārunā ar tevi.

EDGARS. Tev pat neienāca prātā, ka es to varbūt nemaz nevēlos? Redzēt tevi un runāt ar tevi.

SABĪNE. Vai tu to nevēlies?

EDGARS. Protams, ka vēlos.

SABĪNE. Par ko mēs runāsim?

EDGARS. Par brokastu olām.

SABĪNE. Par šodienas vai par rītdienas brokastu olām?

EDGARS. Tu paliksi?

SABĪNE. Palikšu.

EDGARS. Un prom vairs nelidosi?

SABĪNE. Nelidošu.

EDGARS. Tad: par rītdienas brokastu olām.

SABĪNE. Par rītdienas.

11

Kārļa kabinets. Edgars un Kārlis.

EDGARS. Sabīne palika pie manis pa nakti. Tad viņa atgriezās pie Inga, lai, pēc dažām dienām, atkal kristu manos apskāvienos. Ir pagājuši jau četri gadi, bet mēs vēl joprojām slepus tiekamies.

KĀRLIS. Un Linda? Jūs viņu pametāt?

EDGARS. Nē, es bildināju Lindu. Mēs nākošnedēļ precamies.

KĀRLIS. Precēsiet Lindu, kaut gan slepus tiekaties ar Sabīni?

EDGARS. Jā.

KĀRLIS. Kādēļ?

EDGARS. Jo Sabīne nešķīrās no Inga. Es viņu gaidīju. Viņai piedzima dēls, bet es vēl joprojām gaidīju.

KĀRLIS. Neskatoties uz to, ka gaidāt Sabīni, Jūs precēsieties ar Lindu?

EDGARS. Tā izskatās.

KĀRLIS. Kurš ir Sabīnes bērna tēvs?

EDGARS. Viņa saka, ka Ingus.

KĀRLIS. Jūs viņai ticat?

EDGARS. Nezinu. Laikam. Kādēļ gan lai viņa man melotu?

KĀRLIS. Sabīne reiz jau aizlidoja.

EDGARS. Zinu. Vai tas nav nožēlojami?

KĀRLIS. Kas tieši?

EDGARS. Tas, ka lielais dzīves komponists spēj tik vien, kā noplīnkšķināt skumju melodiju.

Zvana Kārļa telefons.

KĀRLIS. Es atvainojos. Jā, lūdzu. ... Nedaudz varu. ... Jā, protams, varam satikties. ... Jūs jau esat ceļā? ... Labi, sagaidīšu.

EDGARS. Šķiet, ka man laiks doties.

KĀRLIS. Vai Jūs esat atbildējis uz visiem saviem jautājumiem?

EDGARS. Man patiesībā ir palicis vairs tikai viens jautājums.

KĀRLIS. Kāds?

EDGARS. Vai es kādreiz būšu laimīgs?

KĀRLIS. Vai Jūs pats vispār vēlaties būt laimīgs?

EDGARS. Es nezinu.

KĀRLIS. Un kā tagad ir ar Jūsu galvassāpēm?

EDGARS. Paldies, visu labu.

KĀRLIS. Visu labu.

Edgars aiziet.

12

Kārļa kabinets. Neilgs laiks pēc Edgara aiziešanas. Kārlis, ierodas Ingus.

INGUS. Ļoti atvainojos, ka tik vēlu, bet man ar kādu steidzami ir jārunā. Man šķiet, ka es jūdzos.

KĀRLIS. Protams, Ingu. Sen neesam tikušies.

INGUS. Jā, kopš laika, kad man likās, ka mana sieva mani krāpj. Bet izrādījās, ka viņa vienkārši ir stāvoklī, tādēļ tik dīvaini uzvedās. Labi, ka Jūs pratāt uzdot pareizos jautājumus.

KĀRLIS. Vai Jūs vēl esat precējies?

INGUS. Jā, esmu. Ar to pašu sievieti, kuru bildināju pēc sarunām ar Jums. Ar Sabīni! Jūsu uzdotie jautājumi man vienmēr ir palīdzējuši.

KĀRLIS. Mani nolāpītie jautājumi...

INGUS. Ko, lūdzu?

KĀRLIS. Nē, neko. Vai Jūsu laulība ir laimīga?

INGUS. Jā, protams, mēs abi divi esam ļoti laimīgi. Bet šoreiz es nevēlos runāt par savu neizlēmību vai attiecībām. Man šķiet, ka šoreiz es tiešām jūku prātā.

KĀRLIS. Kādēļ Jums tā šķiet?

INGUS. Es šodien biju aizvedis savu dēlu uz rotaļu laukumu. Kauns atzīties, bet uz brīdi novērsos un nesekoju līdz tam, ar ko viņš nodarbojas. Pēc kāda laika viņš pienāca pie manis un rādīja roku. Teica, ka sāp. Pacēlu viņa piedurkni un pamanīju, ka uz rociņas ir asinis. Sīka skramba, bet puika, ieraudzījis asinis, noģība.

KĀRLIS. Noģība.

INGUS. Jā, noģība! Kad, pēc pāris stundām, atcerējos šo notikumu, mani pārņēma tāda kā deja vu sajūta. Man šķita, ka es ko tādu jau esmu piedzīvojis.

KĀRLIS. Vai Jūsu dēls jau agrāk ir ģībis?

INGUS. Nē, ne mans dēls. Atceraties, es Jums kādreiz stāstīju par savu priekšnieku, kurš vienmēr izskatījās dusmīgs un ne ar vienu nerunāja. Par Edgaru! Atceraties? Pēc sarunām ar Jums, es centos ar viņu iedraudzēties, lai uzlabotu savas pozīcijas darbā. Atceraties? Nu, tas, pēc kura aiziešanas mūsu firma bankrotēja.

KĀRLIS. Jā, atceros.

INGUS. Nu, lūk! Arī viņš divas reizes manā klātbūtnē noģība. Un tad man galvā iesēdās doma, no kuras nespēju atbrīvoties. Mans noģībušais dēls izskatās pēc noģībušā Edgara. Es vairs nespēju šo domu izmest no sava prāta. Rūpīgi apskatīju dēlu. Tiešām! Kaut kas sejas pantos un mīmikā. Vai tas tā ir?

KĀRLIS. Es nezinu, vai Jūsu dēls izskatās pēc Edgara.

INGUS. Nē! Vai es jūku prātā? Ko man tagad darīt?

KĀRLIS. Ingu, kā Jums šķiet: vai līdz šim es vienmēr esmu uzdevis pareizos jautājumus?

PRIEKŠKARS.